

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513205990
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513205990.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti povinnému B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, o vymoženie 389,56 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6Er/564/2013-15 zo dňa 10.04.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava, sp. zn. EX 25837/13 zo dňa 18.10.2013 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 41 ods. 2 písm. d) a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka s poukazom na Smernicu Rady 93/13/EHS a rozsudky Súdneho dvora (ES).

Konštatoval, že v posudzovanej veci podal oprávnený návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Dojednanie rozhodcovskej doložky je v tomto prípade neprijateľnou podmienkou, lebo nebola individuálne dojednaná a núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka bola súčasťou Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorej obsah nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. Neprijateľná podmienka je neplatná, a preto rozhodcovský súd nemal právomoc takýto spor rozhodovať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ má za to, že exekučný súd v prejedávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvanej činnosti, ktorú mu zveril zákon, pretože exekučný súd nemôže skúmať vecnú správnosť exekučného titulu. Konštatoval, že súdy často nesprávne interpretujú rozhodnutie Súdneho dvora vo veci ASTURCOM v dôsledku nesprávneho slovenského prekladu tohto rozhodnutia. Exekučný súd má totiž len „posúdiť“, resp. „vyhodnotiť“ nekalosť rozhodcovskej doložky a nie vykonať cieľnú procesnú aktivitu smerujúcu k preskúmvaniu okolností prípadu. Podľa jeho názoru Súdny dvor nemal v úmysle uložiť exekučným súdom, aby zrušili rozhodcovské nálezy so silou res iudicata v prípadoch, keď takýto postup podľa vnútroštátneho práva nie je možný. Poukázal tiež na to, že neprijateľnosť rozhodcovskej doložky nie je možné konštatovať ani s odvolaním sa na ustanovenia Smernice 93/13/EHS. Oprávnený považuje postup súdu za neoprávnený zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu a porušovanie princípov právnej istoty. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 11/2010 zo dňa 26.09.2011.

Na základe uvedeného oprávnený žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vydal vyšší súdny úradník. Zákonný sudca súdu prvého stupňa uviedol, že odvolaniu oprávneného nie je možné vyhovieť v celom rozsahu a nariadil vec predložiť na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 374 ods. 4 O.s.p.).

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 ods. 1, O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Odvolací súd na náležité a presvedčivé odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa v celom rozsahu poukazuje. Čo do odvolacích námietok zo strany oprávneného však považuje za potrebné doplniť ďalšie dôvody na potvrdenie správnosti uznesenia súdu prvého stupňa.

Už vo viacerých rozhodnutiach odvolací súd konštatoval, že nespochybňuje význam materiálnej právoplatnosti súdneho rozhodnutia a to predovšetkým v záujme právnej istoty vyplývajúcej z právoplatného súdneho rozhodnutia. Materiálna právoplatnosť rozhodnutia štátneho orgánu nie je bezvýnimočná a možno ju prelomiť v zákonom stanovených prípadoch (napr. účinky rozhodnutia v blokovom konaní, ktorým súd nie je viazaný, § 135 ods. 1 in fine O.s.p.). O takýto prípad ide aj v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní („ZoRK“), ktoré v odseku 2 dáva nie možnosť ale ukladá dokonca povinnosť zastaviť exekučné konanie, a to práve to, ktoré začalo na základe rozhodcovského rozsudku. Zastavením exekučného konania teda exekučný súd prelomuje materiálnu právoplatnosť rozhodcovského rozsudku a zaniká zároveň prekážka rozsúdenej veci. Pre oprávneného zastavením exekučného konania podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní odpadá prekážka res iudicatae na uplatnenie práva na súde.

Súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s § 45 ZoRK je hmotnoprávnym predpokladom vykonania exekúcie. Exekučný súd je tak povinný od začiatku konania prihliadať na to, či tu sú dôvody neprípustnosti exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku uvedené v § 45 ZoRK. Jediným obmedzením exekučného súdu v tejto fáze je, že vzhľadom na neúčast' povinného v tejto fáze konania sa nemôže zaoberať tými dôvodmi neprípustnosti exekúcie, na ktoré môže prihliadať len na návrh [§ 45 ods. 1 písm. a) v spojení s ods. 2 ZoRK].

Vo vzťahu k odvolacej námietke oprávneného, týkajúcej sa právneho posúdenia veci, odvolací súd konštatuje, že nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne prvostupňový súd aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 01.11.2011.

Odvolací súd nevidí žiadny dôvod na to, aby sa uvedené závery nemali vzťahovať aj na stav, keď rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, pretože podľa § 53 ods. 4 OZ je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet.

Rozhodcovská doložka, ako vyplýva Dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach, vyžaduje riešenie sporov v rozhodcovskom konaní, ak žalujúca strana podá žalobu na rozhodcovskom súde.

V tom smere odvolací súd poukazuje aj na spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.09.2010, podľa ktorého: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31.12.2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008.“

Právna veda na tento problém reaguje Kristiánom Csachom: „Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu „vnúti“ štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojím konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami“ (Štandardné zmluvy, str. 214, Vydavateľ Aleš Čeněk).

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej rozhodcovskej zmluvy (21.03.2012) sa neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Vo vzťahu konkrétne k rozhodcovskej doložke upravenej v Dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach sa navyše odvolací súd plne stotožňuje s odôvodnením uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE 20/2012 zo dňa 28.06.2012 podľa ktorého „Dohoda o splátkach je typickým formulárovým ošetrovaním vzniknutého krízového stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľom predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s podsunutou rozhodcovskou klauzulou. Pri vyhodnocovaní praktiky veriteľa súd musí operovať priemerným spotrebiteľom (smernica Rady a EP 2005/29, bod 18 preambuly) a existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podpíše dokument sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide preto podľa citovanej smernice (čl. 5 až 9) o nekalú obchodnú prax a nie o odbornú starostlivosť dodávateľa v záujme vyššej kvality života ľudí. Skutočný cieľ je evidentne o dosiahnutí arbitráže a aby sa zdanlivo vyvolal pocit, že si to želá spotrebiteľ. Nekalá obchodná prax je zakázaná a treba pred ňou chrániť spotrebiteľa. Odvolací súd preto odmieta argumenty oprávneného o nezodpovednom spotrebiteľovi a prekročení medze s odkazom na českú literatúru vytrhnutú z kontextu.

Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“) vychádza nie z minimálneho okruhu nekalých klauzúl, ktoré sa majú transponovať, ale zo vzorového okruhu klauzúl. V konečnom dôsledku sa okruh neprijateľných podmienok de lege lata uvedený v § 53 ods. 4 OZ upravil postupne viacerými novelami až po uplynutí transpozičnej lehoty (napr. neprimeraná sankcia pod písm. k/ bola upravená až novelou vykonanou zákonom č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2008, kým hlavná transpozícia bola vykonaná zákonom č. 150/2004 Z.z. účinným od 1.4.2004).“

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Odvolačí súd sa plne stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého predstavuje rozhodcovská doložka neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka.

Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Takže aj v predmetnej veci v celom rozsahu je súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti rozhodcovskej doložky opodstatnená (uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE 66/2012).

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolačí súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Preto odvolačí súd napadnuté uznesenie v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.